

DYRKNINGSVEJLEDNING

Gul sennep (*Sinapis alba*)

VÆKSTFORM

Gul sennep er en god korsblomstret vekselafgrøde i sædskiftet, som ligger på linje med vinterraps.

Også gul senneps egenskaber som efterafgrøde giver mange fordele i sædskiftet. Den opsamler kvælstof fra jorden - dermed nedsættes udvaskningen og behovet for kvælstof i den efterfølgende afgrøde. Desuden forbedres jordens struktur og humusindhold. Endelig nedsættes ukrudtsplanternes udvikling om efteråret.

Ved fremavl skal der minimum være seks år mellem dyrkning af gul sennep og andre beslægtede arter.

SORTER

Der findes sorter med forskellig resistensgrad mod roecystenematoder, hvilket man gennem flere år har udnyttet til at bekæmpe roecystenematoder i roesædskifter.

JORDBUND

Gul sennep kan dyrkes på de fleste jordtyper, men det største frøudbytte opnås på god lermuldet og ikke for svær jord. Jorden skal kunne holde på fugtigheden.

Kolde jorder vil øge risikoen for angreb af svampesygdomme. Gul sennep trives også på lave humusrige jorder. Her er dog risiko for, at afgrøden kan blive tvemoden, hvorfor en skårlægning ofte vil være at foretrække.

SÆDSKIFTE

Det er en fordel at undgå arealer med problemukrudt som burresnerre, hvidmelet gåsefod (mælde), bleg pileurt, snerlepileurt, hvede, agerkål, agersennep, raps eller andre korsblomstrede spildplanter. Af hensyn til certificeringen skal der være min. 200 meter til krydsbestøvende sorter/arter og min. 6 år uden anden sort af sennep i marken. Samme interval skal overholdes til avl af andre korsblomstrede afgrøder.

Gul sennep (*Sinapis* slægten) krydsbestøver ikke med raps (*Brássica* slægten). Derfor er der ikke noget afstandskrav til vår- og vinterraps ved udsædsproduktion.

Af hensyn til risiko for angreb af kålbrok og knoldbægersvamp, bør man holde en afstand på 5-6 år mellem dyrkning af gul sennep til frø på samme areal.

Knoldbægersvamp kan vedligeholdes i raps, ærter og spinat, hvorfor der bør holdes mindst fire år imellem disse og gul sennep.

SÅNING

Såbedstilberedning kan påbegyndes tidligt om foråret for at lave falsk såbed og for at varme jorden op. Gul sennep er hurtig i fremspiringen og er en robust plante.

Udtørring af jorden ved for kraftig harvning bør undgås, og med henblik på bekæmpelse af korsblomstret ukrudt, kan det være hensigtsmæssigt at foretage pløjning tidligt om efteråret og jævne plovfuren umiddelbart efter, så frøukrudtet kan få lov til at spire frem.

Gul sennep kan sås, når jorden er bekvem og jordtemperaturen er mindst 7° C. Det sikrer en hurtig og ensartet fremspiring. Gul sennep er følsom for frost efter fremspiring.

Bredsåning er den mest anvendte såmetode, men det er muligt at så gul sennep med enkornssåmaskine på 50 cm rækkeafstand, hvorefter afgrøden kan radrenses.

En sådybde på 2-3 cm er passende i et ensartet, lunt og bekvemt såbed, men først ved såning dybere end 4 cm sker der et kraftigt fald i fremspiringen.

Tusindkornsvægten varierer mellem 4 og 6 gram. Der sås 5 kg pr. ha ved rækkesåning på 48 cm og 8 kg pr. ha ved bredsåning.

100 planter pr. m² ved rækkesåning og 140 planter ved bredsåning er passende.

Under gunstige betingelser er de første planter fremspiret efter 3-4 dage. Er fremspiringen uensartet vil blomstring og modning også blive uensartet.

GØDSKNING

Gødningsnormen til gul sennep er for høståret 2019 som følger:

Jordtype	kg N
Uvandet grovsand JB 1 + 3	137
Uvandet finsand JB 2 + 4 og JB 10 - 12	126
Vandet sandjord JB 1 - 4	144
Sandblandet lerjord JB 5 - 6	121
Lerjord JB 7 - 9	122

Retningsgivende normer for fosfor og kalium: 25 P og 65 K.

Har man mulighed for at placere gødningen ved såning, bør dette foretrækkes. Alternativt kan gødningen udbringes og nedharves inden såning. Vælg en svovlholdig gødning, så afgrøden tilføres 15-20 kg svovl pr. ha.

UKRUDT

Gul sennep er en hurtigvoksende afgrøde, som relativt hurtigt dækker jorden. Efter 4-5 uger vil en bredsæt afgrøde dække af for ukrudt.

Etablering af et falsk såbed kombineret med såning i lun jord og en hurtig fremspiring giver afgrøden et godt forspring til ukrudtet.

Command CS/Centium 36 CS er godkendt til mindre anvendelse i gul sennep. Command CS har god effekt på burrester, fuglegræs, tve-tand, ærenpris og hyrdetaske. Der anvendes 0,20-0,25 liter Command CS pr. ha, senest 3 dage efter såning.

Ved sprøjtning med Command CS, kan der forekomme kraftig hvidfarvning af de første løvblade. Umiddelbart har dette ikke nogen udbyttmæssig betydning. En anden mulighed er

Matrigo er godkendt til mindre anvendelse i gul sennep mod kurvblomstret ukrudt som f.eks kamille. Der kan anvendes 0,11 kg/ha Matrigo 72 SG i bredsæt gul sennep.

Rækkesåning med opfølgende radrensning er en god mulighed, såfremt ukrudtstrykket kræver mekanisk renholdelse.

SVAMPESYGDOMME

Knoldbægersvamp kan under fugtige forhold og ved hyppig dyrkning af modtagelige afgrøder give alvorlige angreb. Svampen ødelægger ledningsvævet i stænglen og danner hvilelegemer (sklerotier), der bliver høstet med frøet.

Sklerotier er uønsket i frøvaren, svære at frænses og koster ekstra rensesvind. Certificeret frø må højst indeholde 5 sklerotier i en analyse-mængde på 200 gram

Der er ingen godkendte svampemidler registreret til anvendelse i gul sennep.

Der arbejdes på at få godkendelse til mindre anvendelse (off-label) på Amistar og Folicur 250 EC således at en sprøjtning med 0,4 + 0,4 kan udføres ved fuld blomstring. Dette er dog ikke lovligt på nuværende tidspunkt.

SKADEDYR

Thrips og jordlopper kan angribe de spæde planter ved fremspiringen. Mavrik 2F har effekt mod thrips.

Glimmerbøsser kan gøre skade i det tidlige knopstadium. Hvis der er 1 bille pr. plante, bør der foretages bekæmpelse. I det sene knopstadium er den vejledende skadetærskel som for vår-raps 3 glimmerbøsser pr. plante.

Der er konstateret tiltagende problemer med pyrethroid-resistens på flere lokaliteter i Danmark, derfor anbefales Biscaya eller Mavrik 2F, som begge er off-label godkendt i korsblomstrede afgrøder.

Mavrik 2F er godkendt til brug i gul sennep. Ved begyndende angreb i det tidlige knopstadium, sprøjtes med 0,2 l Mavrik 2F/ha.

Biscaya OD240 er tilladt til mindre anvendelse i korsblomstrede frøafgrøder, med én behandling på 0,3 l/ha. pr. sæson.

Snegle kan være ødelæggende i afgrøden, især på knoldede pletter eller hvis der har været betydende snegleforekomst i forfrugten. Bekæmpelse kan ske med 10 kg/ha Ferramol.

HØST

Gul sennep modner fra midten af august og er kendetegnet ved at skulperne antager et grøn-brunt skær, der efterhånden går over i en grålig farve. Samtidig begynder frøene at blive faste og gulfarvede.

Gul sennep kan høstes direkte, eller kan skårlægges med selvkørende skårlægger. Er mar-ken meget uensartet moden er en skårlægning at foretrække. En skårlagt afgrøde kan høstes efter ca. 2-3 ugers vejring.

Gul sennep er ikke ret spildsom, og er moden til direkte høst sidst i august måned.

TØRRING

Efter tærskning tørres råvaren ned til 9 % vand. Ved direkte tærskning er det ikke ualmindeligt at vandprocenten er omkring 15 pct., så her det fordelagtigt at anvende kold luft de første par dage og derefter hæve temperaturen med ca.

5 °C. Vær opmærksom på at tørring af senneps-frø sker relativt langsomt, og at lagtykkelsen ikke bør være over ca. 1 meter.

GRUNDINDSTILLING AF MEJETÆRSKEREN

Cylinderens periferihastighed: 25-30 m/sek. (Afhængig af cylinderdiameter 800-1000 omdr./min.)

Broafstand: Fortil ca. 14 mm.
Bagtil ca. 7 mm.

Øverste sold: Lamelåbning 10 mm.

Nederste sold: Lamelåbning 7 mm.

Luftmængde: Lille - start med rigelig luft og reguler ned, indtil der ikke spildes.

Luftretning,

Øverste vindleder: Mod emtesoldets midterste del.

Nederste vindleder: I midterstilling.

UDBYTTE

Et normaludbytte ligger på 1400 - 1600 kg/ha.

DYRKNINGSKALENDER

Udlægsareal

April	Såning Der sås en mængde svarende til 100-140 planter/m ² i et godt gennembearbejdet såbed Bredsåning 8 kg/ha Rækkesåning 5 kg/ha Sådybde 2-3 cm.
April	Gødskning 100-120 N, 25 kg P, 65 kg K/ha og 15-20 kg S før såning. Gødningsnorm 2018/2019: 122 kg N/ha på lerjord
April	Frøkrudt Lige efter såning. Evt. Command/Centium
Maj	Skadedyr Thrips og jordlopper: Bekæmpes evt.
Maj	Frøkrudt Rækkesåede afgrøder kan radrenses Matrigrøn mod kamille, tidsler mm.
Juni	Begyndende blomstring Glimmerbøsser bekæmpes med Mavrik/Biscaya. Skadestærskel: Tidlig knopstadiet: 1 glimmerbøsse pr. plante. Sen knopstadiet: 3 glimmerbøsser pr. plante.
Juni/juli	Evt. svampebekæmpelse
August	Direkte tærskning eller skårlægning med 2-3 ugers vejring Høst og tørring